

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารความเสี่ยง หอผู้ป่วยศัลยกรรม
ชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวศุภรัตน์ พรพุทธิยา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติณัฐ อัครเดชนันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ เพื่ออธิบายสถานการณ์การบริหารความเสี่ยง ปัญหาอุปสรรคในการบริหารความเสี่ยงและแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารทางการแพทย์จำนวน 1 คน ผู้บริหารทางการพยาบาลจำนวน 3 คน และบุคลากรทางการพยาบาลจำนวน 18 คนที่เลือกแบบเฉพาะเจาะจง รวบรวมข้อมูลโดยการทบทวนจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการประชุมกลุ่มเพื่อระดมสมอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แนวคำถามในการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มที่สร้างโดยผู้ศึกษาตามกรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงของอนูวัฒน์ ศุภชุติกุล (2543) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

สถานการณ์การบริหารความเสี่ยงในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 3 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) การค้นหาความเสี่ยง: มีการค้นพบความเสี่ยงจากรายงานอุบัติการณ์ ข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ และการทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วย 2) การประเมินหรือวิเคราะห์ความเสี่ยง: มีการวิเคราะห์สาเหตุความเสี่ยง และประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงจากบัญชีความเสี่ยง 3) การจัดการความเสี่ยง: มีการจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันความเสี่ยง การลดโอกาสและความรุนแรงของความเสี่ยง 4) การประเมินผล: มีการประเมินผลความเสี่ยงโดยการติดตามตัวชี้วัดความเสี่ยง และการประเมินผลการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารความเสี่ยงในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 3 ประกอบด้วย การรายงานอุบัติการณ์ล่าช้า การเฝ้าระวังความเสี่ยงไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติการพยาบาลบางส่วนขาดความรู้เกี่ยวกับการแบ่งระดับความรุนแรงของอุบัติการณ์ความเสี่ยงและไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ความร่วมมือของสหสาขาวิชาชีพในการจัดการความเสี่ยงมีไม่มากพอ และมีการจัดทำเพิ่มบัญชีความเสี่ยงไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงได้แก่ การเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับความเสี่ยง การทบทวนความรู้เรื่องการจัดการความเสี่ยงและแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงทุกปี การกำหนดให้มีระบบติดตามความเสี่ยง การรณรงค์ให้มีการบันทึกรายงานอุบัติการณ์ของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ การส่งเสริมการทำงานของสหสาขาวิชาชีพในการจัดการความเสี่ยง และการพัฒนาวิธีการสื่อสาร แนวทางในการดูแลความปลอดภัยในผู้ป่วย และตัวชี้วัดความเสี่ยงภายในหอผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยง ในหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 3 ซึ่งผู้บริหารของโรงพยาบาล และผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงของหอผู้ป่วยแห่งนี้

Independent Study Title Situational Analysis of Risk Management in the Male Surgical Ward 3,
Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Sukolrat Pornputthasa

Degree Master of Nursing Science (Nursing Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Thitinit Akkadechanunt Advisor

Assistant Professor Dr. Pongsri Keitlertnapha Co-adviser

ABSTRACT

The objectives of this study were to describe the situation of risk management, its problems and obstacles, and to explore ways for solving problems related to risk management in the Male Surgical Ward 3, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital. The sample included documents related to risk management, one medical administrator, three administrators, and eighteen nursing personnel who were purposively selected from the Male Surgical Ward 3. Data were collected through document review, semi-structured interview and brainstorming group meeting. The research instrument was the guidelines for interviews and group brainstorming developed by the researcher based on the concept of risk management process (Supachutikul, 2000). Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The situation of risk management in the Male Surgical Ward 3 of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital included 4 steps as follows: 1) Risk identification: Risks were identified through incidence reporting, client complaints, and reviewing medical records; 2) Risk assessment or risk analysis: Causes of risks were analyzed and severity of risks were assessed from risk profiling; 3) Managing risk: Risks were managed by risk prevention and reduction of the risk opportunity and severity; 4) Evaluation: Risks were evaluated by monitoring risk indicators and evaluating risk management in the unit.

The problems related to risk management in the Male Surgical Ward 3 included delayed incident reporting, ineffective risk surveillance, inadequate knowledge of nursing staff regarding the classification of risk incidence and a lack of documentation of risk indicators that were not at acceptable levels, inadequate cooperation among interdisciplinary team in managing risk, and discontinuous reporting of risk profiles.

The suggestions for solving problems related to risk management included: creating positive attitudes toward risk; reviewing the knowledge on risk management and guidelines for risk management every year; arranging a monitoring system for risk; encouraging personnel to write the incident report routinely; fostering the interdisciplinary team in managing risk; and improving the effectiveness of communication towards risk, patient safety guidelines and risk indicators in the unit.

The findings of this study serve as baseline information regarding risk management in the Male Surgical Ward 3. The hospital and nurse administrators can use this information to improve the risk management process in this unit.